

مدارس

کار آفرین

ویژه بهمن ماه

تهیه و تدوین

کمیته فعالیت های مجازی - پژوهش شهرستان تکاب
ویژه گروه های آموزشی مدارس دوره ابتدایی

کارشناسی آموزش ابتدایی شهرستان تکاب
کارشناسی تکنولوژی و گروه های آموزشی دوره ابتدایی

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

اقدامات مدارس کارآفرین:
افزایش مهارت در کارهای تیمی، پرورش خلاقیت، برنامه ریزی شخصی بلندمدت، مهارت های تقویت سخنوری و فن بیان، شناسایی افراد خلاق و نوآور، مهارت های افزایش تحمل شکست و ...

مقدمه

کارآفرینی در آموزش و پرورش فرایند منظم و مستمری است که از یک سو به شناسایی و بهسازی مهارت های مؤثر از کلیه منابع درونی و بیرونی نظام آموزشی منجر می شود و از سوی دیگر موجب ایجاد فرصت های جدید یادگیری و یادگیری می گردد. چیزی که سرزینست انسان را می سازد استفاده هایش نیست، انتخاب هایش است و امروزه کارآفرینی چیزی بیش از یک انتخاب است و تبدیل به ضرورت شده است.

آموزش کارآفرینی در برنامه درسی مدارس موجب غنی سازی و تجارب یادگیری و افزایش ارتباط میان مدرسه، صنعت و کشاورزی است و به نوعی کارآفرینی باید نقطه آغاز برنامه درسی باشد.

یادگیری کارآفرینانه یعنی معلم و دانش آموز به صورت مشترک در تولید علم مشارکت داشته باشند. ایجاد تفکر کارآفرینی در ذهن کودکان از جمله رسالت های اصلی وزارت آموزش و پرورش است و باید در این زمینه اقدام های مهمی انجام شود. لازم است جهت آموزش، تقویت و پرورش روحیه کارآفرینی در مدرسه، فضای سالم ایجاد شود تا زمینه رشد و شکوفایی روحیه کارآفرینی در دانش آموزان فراهم شود.

پیشنهادهای راهکارهای عملی جهت ایجاد مدارس کارآفرین

✓ **جعبه های طوفان فکری (جعبه های ایده پردازی)**
مکانی از کلاس خود را برای قرارگیری سطل، یا جعبه های کسب و کاری دانش آموزان در نظر بگیرید. از جعبه طوفان فکری برای شروع پروژه های مهم سالانه مدرسه استفاده کنید.
جعبه های طوفان فکری در حقیقت نقش یک کاتالیزور را برای ایجاد و اشتراک گذاری ایده ها در مکان امن دارند و در عین حال دانش آموزان را به تفکر انتقادی و مهارت های حل مسئله تشویق می کند.

✓ **ساعت نووع**
ساعت نبوغ حرکتی است که به دانش آموزان این امکان را می دهد تا در عین تشویق به نوآوری و خلاقیت در کلاس، احساسات خود را نیز کشف کنند. این ساعت برای یادگیری کار و با هر فعالیتی که دانش آموزان قرار است در زمان مشخص شده فرا بگیرند، در نظر گرفته می شود.

✓ **آموزش فعالیت های عملی محور**
◦ آموزش تبدیل ایده های ذهنی به عملی و تمرکز بر آموزش مفاهیم عملی به جای تمرکز بر محفوظات با برگزاری کارگاه های مهارت افزایی در پایه ها
◦ آموزش توانمندی اجتماعی مهارت های عملی و ارتباطی و رویکردهای خلاقانه به دانش آموزان
◦ تعامل مدرسه با مدارس دیگر یا شرکت ها و کارخانه ها و ایجاد پروژه عملی برای فراگیران

✓ **بازارچه درون مدرسه ای**
◦ دایر کردن بازارچه های برای دانش آموزانی که کارهای دستی انجام می دهند و فروش آنها توسط دانش آموزان
◦ راه اندازی نمایشگاه در مدرسه و فروش دست ساخته ها جهت کسب درآمد
◦ پرورش گل و گیاه در فضای مدرسه یا منزل به همراه آموزش کشت گلخانه ای به دانش آموزان و ایجاد محیطی برای فروش، همانند بازارچه ی مهریانی و یا یک روز خاص در هفته

✓ **طراحی اتاق کارآفرینی مدرسه**
◦ آموزش و راهبردی و استفاده از خلاقیت دانش آموزان در راه اندازی و معرفی کسب و کار در مدرسه
◦ دانش آموزان را با مفهوم اعتماد به نفس در انجام کارها و وظیفه شناسی، مسئولیت پذیری آشنا کنیم که این مفاهیم در بزرگسالی پشتوانه و مسرتوانه زندگی می شود.
◦ طراحی فضاهای جذاب در مدرسه، اعم از برپایی مسابقات ایده پردازی، ایده یابی، کاربرد گرایی، ایده پردازی، جشنواره ی قهرمانان دانش آموز، نمایش بازی تیمی و غیره جهت رونق دهی کارآفرینی
◦ انجام فعالیت های آموزشی و تکمیلی در کتاب های درسی یا توجه به مفاهیم مثبت اندیشی، حل مسئله، ابتکار عمل، خودآگاهی، انضباط، یادگیری کسب درآمد، استقلال طلبی، مهارت کارایی و ارتباطی
◦ استفاده از بخشی از فضای مدرسه که مناسب راه انداختن یک کار یا یک حرفه باشد، که دانش آموزان هم مشارکت داشته باشند. مثلاً کاشت سبزی در باغچه مدرسه یا تولید قارچ در فضای خالی مدرسه
◦ ایجاد اتاق بحث و گفتگو میان دانش آموزان با هم و حتی با معلمان درباره موضوعات گوناگون

✓ **ایجاد و تقویت نگرش کارآفرینانه**
◦ نگرش کارآفرینانه معلم: اگر معلم نگرش کارآفرینانه داشته باشد، می تواند متکس کننده باورها و ارزش های کارآفرینانه و در نهایت نگرش کارآفرینانه به دانش آموزان باشد که این موضوع می تواند به پرورش رفتار کارآفرینانه در دانش آموزان بیانجامد.
◦ ارزشیابی انتعاط پذیر و چند جانبه از دانش آموزان، مشارکت فعالانه آنان در کلاس به روش های گوناگون مانند پرسش و پاسخ با مثال های واقعی و کاربردی، تحلیل کردن بحث و گفت و گو، مناظره، استفاده از مطالعات موردی و سخنرانی در تدریس و بازگو کردن شرح حال کارآفرینان بومی موفق در کلاس، تلفیق شیوه آموزش به صورت نظری و عملی استفاده از الگوهای عملی و اجرای برای حل مسائل در کلاس
◦ رویکرد خلاقانه و نوآورانه در کتاب های درسی با محتوای کارآفرینی متلا در دروسی چون کار و فناوری، مخصوصاً به بخش دست سازها توجه بیشتری شود و تمام فعالیت های انجام شده در نمایشگاه در معرض دید و حتی فروش در بیاید.

تکالیف کارآفرینانه

- تکالیفی که پروژه محور، چالشی و مسئله محور باشد و دانش آموز برای حل آن با ارتباط مراکز صنعتی و پژوهشی و خدماتی آنها را انجام دهد.
- تکالیف کاربردی و متناسب با نیاز دانش آموزان، فرصت ها و ظرفیت های مدرسه، منطقه و محیط پیرامون تهیه شود.

نتیجه

باید استعدادهای دانش آموزان در محیط های کارآفرینانه غنی سازی شود، همه محیط های آموزشی به عنوان محیط های کارآفرینانه تلاش می کنند و یکپارچه خروج از حافظه محوری و رفتن به سمت آموزش های مهارتی را مد نظر قرار دهند و مهارت های پایه عمومی، مهارت های زندگی و مهارت های فنی و حرفه ای را به علاقه مندان پیاموزند. سه عامل اصلی برای کارآفرینی یک فرد، فرصت کارآفرینی، محیط کارآفرینان و فرد کارآفرین است. باید دانش آموزان را به نوعی آموزش دهیم که بتوانند فرصت ها را شناسایی کنند.

کارآفرینی علاوه بر اینکه دانش آموزان را با مفاهیمی مانند پول، سرمایه گذاری، استراتژی اقتصادی و نحوه تهیه سرمایه بودجه آشنا می کند، همزمان دانش آموزان می توانند مهارت های مهم و حیاتی زندگی مانند حل مسئله، ایده پردازان فکری، ریسک پذیری، نحوه مواجهه با شکست ها و شروع دوباره، تعیین هدف، همکاری مشترک و احساس راحتی انتخاب شغل دانشگاه را فر بگیرند. با توجه به اینکه پیش بینی بازار کار آینده بسیار دشوار است و پر از ناشناخته هایی است که در مورد آنها اطلاعات چندانی نداریم، مهم است که به دانش آموزان در مورد فرصت هایی که می توانند در آینده برای خود ایجاد کنند، آموزش دهیم. در طریق راه های گوناگونی که وجود دارد معلمان می توانند در این زمینه ایفای نقش کنند و در برنامه درسی خود جرقه های این مهارت ها را روشن کنند. در آموزش کارآفرینی به جای اینکه طبق روال همیشگی یادگیری فقط معلم محور باشد، دانش آموزان خود نقش اصلی را داشته و معلمان فقط در نقش راهنما آنها را هدایت می کنند.

کارشناسی آموزش ابتدایی شهرستان تنکابن
کارشناسی تکنولوژی و گروه های آموزشی دوره ابتدایی

آموزش معلم کارآفرین

- برپایی دوره های کارورزی کارآفرینان برای دانش آموزانی که می خواهند کارآفرین شوند.
- ارتباط با سازمان های دیگر جهت آموزش مهارت های کارآفرینی
- تربیت معلمان خاصی برای دانش آموزان کارآفرین در مدارس با موضوعات آموزش کارآفرین و انتقال تجربه به آنها و آموزش فعالیت های عملی محور بجای معلم محور.

تولید محتوا

- تدوین محتوای الکترونیکی کارآفرینی در قالب چند رسانه ای
- استفاده از بازی بهترین محل برای تقویت و تمرین مهارت های فوق بازی است، بازی هایی که ضمن آن دانش آموز با فرایند کارآفرینی از پیدا کردن مشکل تا تلاش برای حل آن و کسب درآمد از این طریق آشنا شود و مهارت های لازم را تمرین کند.

روش تدریس

- خلق محور بودن روش تدریس (خلق ارزش جدید) با هدف تربیت دانش آموزان خلاق و انعطاف پذیر، نوآفرین و مستعد، فعال، پیشگام و حساس نسبت به تغییر محیط پیرامون و چند بعدی.

نگرش کارآفرینانه مسئولان و تصمیم گیرندگان مدرسه: نگرش کارآفرینانه معلم به ایجاد تیمها و شبکه سازی بومیی متشکل از معلماتی از مدرسه های متفاوت، راه اندازی مراکز و پژوهشگاه های علمی، ارتباط و تعامل نزدیک معلمان با یکدیگر، استفاده اثربخش از شبکه های ارتباطی بیرونی معلمان و تنسيق معلمان به برقراری ارتباط اثربخش با صنعت و جامعه و حمایت از ایده های معلمان نیاز دارد.

آموزش مسئولین آموزش و پرورش به ویژه معلمان درباره نقش و اهمیت کارآفرینی در جامعه و شیوه آموزش و یادگیری آن برای دانش آموزان

نگرش کارآفرینانه والدین: به منظور پیشگیری از ایجاد دوگانگی رفتاری در دانش آموزان بخصوص در پایه های ابتدایی لازم است که ارتباط نزدیک و اثربخشی میان والدین و مسئولان مدرسه برقرار نشود تا ضمن هم افزایی الگوی یکپارچه یادگیری و آموزش در مدرسه، خانواده و جامعه برقرار شود.

برگزاری جلساتی برای اولیای دانش آموزان با هدف با اختیار نشان فرم هایی در خصوص مهارت هایی که دانش آموزان در زمینه های مختلف دارند و با آگاهی اولیا آنان را تشویق به غنی سازی دانش آموزان در مهارت هایی که استعداد دارند.

تقویت نگرش کارآفرینانه دانش آموزان: توانمندسازی دانش آموزان و تغییر نگرش آن ها برای خلق فرصت های شغلی جدید؛ دانش آموزان با همراهی معلم در برنامه هایی مثل آشنایی با کارآفرینان موفق شریکت کنند

اجرای مسابقات با موضوع کارآفرینی، بخش فیلم و... جهت آشنایی دانش آموزان: می توان از دانش آموزان خلاق سابق که به عنوان کارآفرین در جامعه فعالیت می کنند، برای ارائه و انتقال تجربیات خود به دانش آموزان دعوت کرد.

مصاحبه با یک کارآفرین ایده پرداز و ارائه گزارش آن در کلاس: استفاده از استاد کار برای صحبت با چند تا اینکه متوجه شوند به چه رشته ای علاقه و استعداد دارند.

برگزاری اردوها جهت بازدید از کارگاه ها و کارخانه ها جهت ایجاد انگیزه در دانش آموزان

تقویت مهارت های سخنوری و فن بیان، چه در زمان معرفی یک ایده یا طرح خلاقانه و چه در زمان انجام فعالیت های گروهی

انفراش مهارت تحمل شکست: شکست بخش جدا نا شدنی از زندگی است و دانش آموزان باید توانایی کنترل احساسات خود در زمان شکست را داشته باشند و با شکست سر خورده نشوند.

به دانش آموزان اجازه ایده خورد را هر چند بدون پشتوانه و مفهوم باشد بیان کنند و شما به عنوان معلم فقط راه های تجاری و غنی شن ایده را به آنها بیاموزید.